(i) Printed Pages : 4 Roll No. .....

(ii) Questions : 9 Sub. Code : 8072

Exam. Code : 1103

B.Ed. 4th Semester

(2040)

GUIDANCE AND COUNSELLING (In all Mediums)

Paper–F–4.2

Time Allowed : ~~Three Hours~~] [Maximum Marks : 40

Attempt 50% of Total Questions of Question Paper. Time: 2 Hours
All will carry equal marks. Fraction will be lower digit.

~~All questions carry equal marks.~~

UNIT–I

1. Discuss the need of educational and vocational guidance. 5+5

2. Why do we need counselling ? Discuss the assumptions of counselling. 3+7

UNIT–II

3. How would you organise guidance and counselling services at senior secondary level ? Discuss. 10

4. Explain the importance of placement and follow-up services. 5+5

UNIT–III

5. In what ways are interest and achievement tests helpful in understanding individuals ? Explain. 5+5

6. Describe the importance of interview and case study in understanding providing guidance and counselling to individuals. 5+5

UNIT–IV

7. Differentiate between non-directive, directive and eclectic approaches to counselling. 10
8. Throw light on recent trends in guidance and counselling. 10

UNIT–V

9. Write short notes on :
   (a) Objectives of guidance.
   (b) Role of Headmaster in guidance.
   (c) Job analysis.
   (d) Need of guidance for Indian adolescents. 10

(हिन्दी माध्यम)

नोट :–सभी में से **पाँच** प्रश्न करें। प्रत्येक यूनिट I से IV में से एक प्रश्न करें। प्रश्न नं **9** (यूनिट-V) अनिवार्य है। सभी प्रश्नों के समान अंक है।

यूनिट—I

1. शैक्षिक और व्यावसायिक मार्गदर्शन की आवश्यकता पर चर्चा करें। 5+5
2. हमें काउंसलिंग की आवश्यकता क्यों है ? काउंसलिंग की मान्यताओं पर चर्चा करें। 3+7

यूनिट—II

3. वरिष्ठ माध्यमिक स्तर पर मार्गदर्शन और परामर्श सेवाओं का आयोजन आप कैसे करेंगे ? चर्चा करें। 10
4. प्लेसमेंट और अनुवर्ती सेवाओं के महत्व को समझाएं। 5+5

यूनिट—III

5. व्यक्तियों को समझने में अभिरुचि और उपलब्धि परीक्षण किन तरीकों से मददगार है ? व्याख्या करें। 5+5
6. व्यक्तियों के लिए मार्गदर्शन और परामर्श प्रदान करने और समझने में साक्षात्कार और केस स्टडी के महत्व का वर्णन करें। 5+5

यूनिट—IV

7. परामर्श के लिए गैर-निर्देश, निर्देश और उदार दृष्टिकोण के बीच अंतर करें। 10
8. मार्गदर्शन और परामर्श में हाल ही के रुझानों पर प्रकाश डालें। 10

यूनिट—V

9. लघु नोट लिखें –
   (क) मार्गदर्शन के उद्देश्य
   (ख) मार्गदर्शन में हेडमास्टर की भूमिका
   (ग) नौकरी विश्लेषण
   (घ) भारतीय किशोरों के लिए मार्गदर्शन की आवश्यकता। 10

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :– ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ I-IV ਵਿਚੋਂ **ਇੱਕ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਯੂਨਿਟ-V ਵਿਚ ਪ੍ਰ. ਨੰ. **9** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ–I

1. ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਵਿਵਸਾਇਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 5+5
2. ਸਾਨੂੰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ ? ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3+7

ਯੂਨਿਟ—II

3. ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰੋਗੇ ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

4. ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਫਾਲੋ-ਅਪ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5+5

ਯੂਨਿਟ—III

5. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਤਰੀਕੇ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 5+5

6. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਕੇਸ ਸਟੱਡੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 5+5

ਯੂਨਿਟ—IV

7. ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਗੈਰ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰੋ। 10

8. ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਰੁਝਾਨਾਂ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ। 10

ਯੂਨਿਟ—V

9. ਲਘੂ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

(ਅ) ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹੈੱਡਮਾਸਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

(ੲ) ਨੌਕਰੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

(ਸ) ਭਾਰਤੀ ਕਿਸ਼ੋਰਾਂ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ। 10